

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 5PP/17/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4120010417
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Alexandra Osadská
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2020:4120010417.1

Uznesenie

Okresný súd Nitra, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Alexandry Osadskej a prísediacich Márie Lukačkovej a Ing. Dominika Gregušku, o návrhu odsúdenej F. V., na podmienenečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, na verejnom zasadnutí konanom na Okresnom súde Nitra dňa 09.06.2020 takto

rozhodol:

Podľa § 66 odsek 1 písmeno b) Trestného zákona sa návrh odsúdenej F. V., E.. M., O. XX.XX.XXXX X. K. U., Z. V. K. U., X. U. XXX/XX, toho času vo výkone trestu odňatia slobody v Ústave na výkon väzby a Ústave na výkon trestu odňatia slobody Nitra, o podmienenečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, vo výmere 4 (štyri) roky so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia, ktorý jej bol uložený rozsudkom Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 1T/12/2011 zo dňa 21.09.2017, právoplatným dňa 21.09.2017, pre zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 odsek 1 písmeno c) Trestného zákona a pre prečin krádeže podľa § 212 odsek 2 písmeno f) Trestného zákona a pre zločin lúpeže spolupáchatelstvom podľa § 20 k § 188 odsek 1, odsek 2 písmeno d) Trestného zákona,
z a m i e t a .

odôvodnenie:

Dňa 03.04.2020 bol tunajšiemu súdu doručený návrh odsúdenej F. V. (ďalej iba „odsúdená“) na jej podmienenečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody vo výmere štyri roky so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia, ktorý jej bol uložený rozsudkom Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 1T/12/2011 zo dňa 21.09.2017, právoplatným dňa 21.09.2017, pre zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 odsek 1 písmeno c) Trestného zákona a pre prečin krádeže podľa § 212 odsek 2 písmeno f) Trestného zákona a pre zločin lúpeže spolupáchatelstvom podľa § 20 k § 188 odsek 1, odsek 2 písmeno d) Trestného zákona, ktorý odôvodnila tým, že vo výkone trestu nebola disciplinárne potrestaná, dodržiavala všetky povinnosti a po prepustení chce viesť riadny život a vrátiť sa späť do práce.

Súd na verejnom zasadnutí konanom dňa 09.06.2020 vykonal dokazovanie za splnenia zákonných podmienok, prečítaním a oboznámením na vec sa vzťahujúcich listinných dôkazov a vykonal výsluch odsúdenej.

Z hodnotiacej správy Ústavu na výkon väzby a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Nitra (ďalej len „ÚVV a ÚVTOS Nitra“) zo dňa 27.04.2020 vyplynulo, že odsúdená nastúpila do výkonu trestu dňa 01.03.2018 do ústavu Bratislava, kde jej správanie bolo na požadovanej úrovni. Na ďalší výkon trestu bola umiestnená do ústavu Leopoldov, kde v správaní odsúdenej boli zaznamenané negatívne poznatky ohľadne nadväzovania nepovolených kontaktov, ktoré boli vyriešené pohovorom. Odsúdená bola dodaná do ÚVV a ÚVTOS Nitra dňa 02.10.2018, absolvovala pobyt v cele nástupného oddielu

a následne dňa 31.10.2018 bola premiestnená do ústavu Bratislava z dôvodu ďalšieho výkonu trestu. Uznesením Okresného súdu Bratislava I bol dňa 14.01.2019 prerušený výkon trestu.

Po prerušení bola dodaná do výkonu trestu do ÚVV a ÚVTOS Nitra dňa 21.08.2019, kde v jej správaní neboli zaznamenané nedostatky. Časový rozvrh dodržiavala, pokyny a nariadenia príslušníkov zboru plnila. Odsúdená je komunikatívna, spoločenská, konfliktom sa vyhýba. Zásady osobnej hygieny mala osvojené, poriadok v osobných veciach si udržiavala. Nebola disciplinárne odmenená ani potrestaná. Odsúdená nebola pracovne zaradená z dôvodu vážnych zdravotných problémov.

Odsúdená je vydatá, matka dvoch dospelých synov, počas výkonu trestu udržiavala kontakt s rodinou a využívala možnosť pravidelných návštev. Ubytovanie po skončení výkonu trestu odňatia slobody má zabezpečené na adrese O., V. XX, kde býva jej manžel. K spáchanej trestnej činnosti zaujíma iba čiastočne kritický postoj, vo výkone trestu je štvrtýkrát a po prepustení deklaruje snahu viesť riadny život a zamestnať sa.

ÚVV a ÚVTOS Nitra v závere hodnotenia skonštatoval, že resocializačná prognóza u odsúdenej sa javí ako menej priaznivá najmä z dôvodu častého požívania návykových látok a opakovanej trestnej činnosti, riziko sociálneho zlyhania je v strednom stupni, a preto odsúdená čiastočne preukazuje splnenie podmienok na podmiennečné prepustenie a odporučil ju podmiennečne prepustiť s dohľadom.

Z ostatných listinných dôkazov a odpisu registra trestov bolo zrejmé, že odsúdená bola už v minulosti opakovane desaťkrát súdne trestaná za rôznorodú trestnú činnosť, v jednom prípade bolo odsúdená cudzozemským súdom, doposiaľ jej bol štyrikrát uložený nepodmienečný trest, v štyroch prípadoch trest podmiennečný, v jednom prípade bolo upustené od uloženia súhrnného trestu a v prípade cudzozemského odsúdenia jej bol uložený peňažný trest. V štyroch prípadoch bolo odsúdenie zahladené. Aktuálne vykonáva nepodmienečný trest odňatia slobody za zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, ich držanie a obchodovanie s nimi, zločin lúpeže a prečin krádeže. Odsúdená má evidovaný jeden priestupok proti majetku.

Odsúdená na verejnom zasadnutí deklarovala snahu po prepustení z výkonu trestu viesť riadny život, uviedla, že ju všetko mrzí, chce sa venovať rodine, deťom, vnukovi a chce sa riadne zamestnať. Taktiež uviedla, že je uznaná dôchodkyňa v plnom rozsahu, má leukémiu typu CML. Odsúdená vysvetľovala, že si odpykáva trest za lúpežné prepadnutie, ktorého sa dopustila pod vplyvom drog, požívala pervitín. S týmto životom skončila, opustila spoločnosť, s ktorou fetovala. V záverečnom návrhu žiadala o podmiennečné prepustenie, zaviazala sa, že bude plnohodnotne žiť, venovať sa rodine a vyhýbať sa protiprávnemu konaniu.

Zástupkyňa ÚVV a ÚVTOS Nitra uviedla, že od vypracovania hodnotenia nedošlo k žiadnym zmenám. Postoj odsúdenej nebol od začiatku jasne kritický, až pod vplyvom choroby odsúdená svoj postoj zmenila. V záverečnom návrhu zotrvala na záveroch hodnotenia a navrhla odsúdenú podmiennečne prepustiť s dohľadom.

Prokurátorka Okresnej prokuratúry Nitra navrhla, vzhľadom na výsluch odsúdenej, hodnotenie a záver, že odsúdená čiastočne preukazuje splnenie podmienok na podmiennečné prepustenie, aby súd odsúdenú podmiennečne prepustil s dohľadom.

Podľa § 415 odsek 1 Trestného poriadku o podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje súd na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu na výkon väzby alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom sa trest vykonáva, záujmového združenia občanov, dôveryhodnej osoby alebo na návrh odsúdeného, alebo osoby, ktorá môže za odsúdeného podať odvolanie v jeho prospech, na verejnom zasadnutí. Ak bol návrh odsúdeného o podmiennečné prepustenie zamietnutý, môže ho odsúdený opakovať až po uplynutí jedného roka od zamietnutia okrem prípadu, že návrh bol zamietnutý len preto, že ho odsúdený podal predčasne.

Podľa § 66 odsek 1 písmeno b) Trestného zákona súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody.

Na základe uvedených zákonných ustanovení a na základe zisteného skutkového stavu, súd dospel k záveru, že odsúdená dňa 15.04.2020 splnila formálnu podmienku na jej podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, nakoľko vykonala dve tretiny z uloženého trestu odňatia slobody, avšak nespĺnila materiálne podmienky podmiennečného prepustenia.

Súčasťou materiálnych podmienok pre rozhodovanie súdu o podmiennečnom prepustení je preukázanie, že odsúdená plnením svojich povinností a svojím správaním vo výkone trestu preukázala polepšenie, za súčasného preukázania, že sa od odsúdenej môže očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Podstatou podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody je, že sa odsúdená po uplynutí zákonom stanovenej doby predčasne prepustí z výkonu trestu odňatia slobody. Ide o zmierňovacie ustanovenie pre tých páchatel'ov, u ktorých doterajší výkon trestu nasvedčuje záveru o ich prevýchove a úspešnej resocializácii.

Ustanovenie § 66 odsek 1 Trestného zákona vyjadruje predovšetkým požiadavku pozitívnej prognózy budúceho správania sa odsúdenej, ktorá je nevyhnutným predpokladom pre podmiennečné prepustenie a musí pritom vyplývať z zhodnotenia páchatel'kinho polepšenia, pričom očakávanie, že odsúdená, po podmiennečnom prepustení, povedie riadny život, musí byť dôvodné a založené na všestrannom zhodnotení páchatel'kinej osobnosti, doterajšieho pôsobenia výkonu trestu, možností jej nápravy a osobných pomerov s prihliadnutím aj na účel trestu, pričom bez významu nie je ani zistenie, ako bude verejnosť reagovať na predčasné prepustenie odsúdenej z výkonu trestu, aké sú sociálne pomery odsúdenej a aké podmienky má vytvorené pre prechod do normálneho života na slobode.

Správanie odsúdenej vo výkone trestu sa musí hodnotiť v súvislosti s charakterovými vlastnosťami odsúdenej, s motívmi a spôsobom vykonania činu, pretože len za tohto predpokladu možno posúdiť, či odsúdená vo výkone trestu dosiahla taký stupeň nápravy, že sa už zbavila práve tých charakterových vlastností a nesprávnych návykov, ktoré ju viedli ku spáchaniu trestnej činnosti alebo ktoré okrem ostatných príčin aspoň prispeli k jej rozhodnutiu spáchať trestný čin.

Zmysel podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby za plnenie príkazov a nariadení príslušníkov a zamestnancov zboru, prípadne za dobrú prácu v podmienkach výkonu trestu, bola páchatel'ka automaticky prepustená, tak ako tomu bolo v tomto prípade (podľa hodnotenia riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody odsúdená má v súčasnosti v podmienkach výkonu trestu správanie na požadovanej úrovni, avšak spočiatku sa objavili nedostatky spojené s nadväzovaním nedovolených kontaktov, ktoré sa museli riešiť pohovorom), po odpykaní stanovenej doby, bez ohľadu na účel trestu, ale podmiennečné prepustenie je namieste len vtedy, keď vzhľadom na účel trestu a ďalšie okolnosti, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdená povedie aj na slobode riadny život, a že tu nie je pre spoločnosť príliš veľké riziko jej recidívy.

Súd vyhodnotil, že odsúdená nespĺnila všetky zákonné podmienky pre podmiennečné prepustenie z materiálneho hľadiska, a to pre jej sklon k páchaniu rôznych trestných činov, pre problémy s požívaním alkoholu a návykových látok, preto tu pre spoločnosť existuje v prípade jej podmiennečného prepustenia vysoké riziko recidívy (ide o osobu v minulosti desaťkrát súdne trestanú, doteraz jej boli uložené štyri nepodmiennečné tresty), a preto nemožno dôvodne očakávať, že odsúdená v budúcnosti povedie riadny život tak, ako to predpokladá ustanovenie § 66 odsek 1 Trestného zákona. Treba pripustiť, že podľa odpisu registra trestov sa v štyroch prípadoch na odsúdenú hľadí akoby nebola odsúdená, resp. že sa osvedčila, čo však ale neznamenalo, že tieto trestné činy reálne nespáchala a teda, že osvedčením alebo zahladením sa anulovala jej trestnú činnosť, viď rozhodnutia Najvyššieho súdu SSR č. 19/1971 a správy Najvyššieho súdu SSR č. Tpj 15/73. Súd uzavrel, že ani jeden z doterajších trestov, ani nepodmiennečných, nemal u odsúdenej dostatočný preventívny a výchovný účinok. Odsúdenú možno hodnotiť ako recidivistku s bohatou kriminálnou minulosťou. Podľa názoru súdu z pohľadu predchádzajúcich odsúdení mala odsúdená dostatok možností preukázať zmenu svojho správania, avšak tieto príležitosti nevyužila a opakovane sa dopúšťala trestnej činnosti. Na základe uvedených skutočností vznikla dôvodná obava, či odsúdená po podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody bude práve teraz schopná viesť riadny život, zamestnať sa, plniť si svoje povinnosti a nepokračovať v protiprávnej činnosti. To, že v súčasnosti, počas výkonu trestu, odsúdená formálne deklaruje, že si po prepustení z výkonu trestu nájde zamestnanie a že sa polepšila je utopické a pre súd nebolo dostatočnou zárukou na jej podmiennečné prepustenie.

Z vyššie rozvádzaného bolo na mieste u odsúdenej zachovať ďalší prevýchovný a resocializačný proces v podmienkach ústavu na výkon trestu odňatia slobody.

Z dôvodu nesplnenia materiálnych podmienok súd rozhodol tak, ako je to uvedené vo výroku tohto uznesenia a žiadosť odsúdenej o jej podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je možné podať sťažnosť do 3 pracovných dní odo dňa jeho oznámenia, prostredníctvom Okresného súdu Nitra, na Krajský súd v Nitre. Sťažnosť má odkladný účinok. Právo podať sťažnosť nemá ten, kto sa tohto práva vzdal.